

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu **D. a.s.**, so sídlom v B., proti žalovanej **A. N.**, bývajúcej v B., o **zaplatenie 40,23 €**, vedenej na Okresnom súde Bratislava IV pod sp. zn. 7 C 210/2005, o dovolaní žalovanej proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave z 31. júla 2009 sp. zn. 5 Co 226/2009, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie žalovanej **o d m i e t a .**

Žalobcovi náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Bratislava IV rozsudkom z 23. júna 2008 č. k. 7 C 210/2005-96 zaviazal žalovanú zaplatiť žalobcovi sumu 1 212,-- Sk (40,23 €) a trovy konania v sume 2 731,-- Sk (90,65 €) z titulu porušenia tarifných a prepravných podmienok, keď 13. februára 2003 cestovala v prostriedku MHD v Bratislave na linke č. 34 bez cestovného lístka.

Krajský súd v Bratislave rozsudkom z 30. októbra 2008 sp. zn. 12 Co 227/2008 na odvolanie žalovanej predmetný rozsudok súdu prvého stupňa potvrdil ako vecne správny, žalovanej nepriznal oslobodenie od súdnych poplatkov a žalobcovi nepriznal náhradu trov odvolacieho konania.

Proti tomuto rozsudku krajského súdu podala žalovaná osobne na súde 29. decembra 2008 dovolanie. V doplnení tohto dovolania požiadala súd o oslobodenie od súdnych poplatkov v dovolacom konaní a o ustanovenie zástupcu z radov advokátov pre dovolacie konanie.

Okresný súd Bratislava IV uznesením z 8. júna 2009 č. k. 7 C 210/2005-177 žalovanej oslobodenie od súdnych poplatkov v dovolacom konaní nepriznal a zástupcu z radov advokátov pre dovolacie konanie jej neustanovil s odôvodnením, že preukázané majetkové, osobné a zárobkové pomery žalovanej a výška poplatku, oslobodenie od súdnych poplatkov neodôvodňujú. Navyše, z tvrdení uvedených v dovolaní, sa nároky žalovanej javia ako bezúspešne uplatňovanie práva. Neboli preto splnené zákonné podmienky pre priznanie oslobodenia od súdnych poplatkov uvedené v § 138 ods. 1 O.s.p. a teda ani zákonné podmienky pre ustanovenie zástupcu z radov advokátov v zmysle § 30 O.s.p.

Krajský súd v Bratislave uznesením z 31. júla 2009 sp. zn. 5 Co 226/2009 na odvolanie žalovanej napadnuté uznesenie prvostupňového súdu potvrdil. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že pre posúdenie dôvodnosti priznania oslobodenia od súdnych poplatkov sú rozhodujúce, okrem pomerov účastníka, aj výška súdneho poplatku a povaha nároku. Pomery účastníka treba skúmať z toho hľadiska, či tieto mu umožňujú platiť náklady súdneho konania bez ohrozenia výživy vlastnej alebo prípadne výživy iných osôb, ktoré je podľa zákona povinný vyživovať a či je tak možné od neho splnenie poplatkovej povinnosti spravodlivo požadovať. V súvislosti s majetkovými pomermi žalovanej sa stotožnil so záverom súdu prvého stupňa, že žalovaná je síce čiastočná invalidná dôchodkyňa, poberajúca čiastočný invalidný dôchodok, ktorá však má príjmy aj z podnikania a pri jej majetkových pomeroch treba zohľadniť aj výnos z predaja bytu. Dospel preto k záveru, že zaplatením súdneho poplatku za dovolanie (jeho výška je 33 eur), ktorý predstavuje jednorazovú platbu a teda žalovanú nepostihuje pravidelne, nedôjde k ohrozeniu jej výživy. Stotožnil sa so záverom súdu prvého stupňa aj v tom, že žalovaná nespĺňa ani druhú podmienku pre priznanie oslobodenia od poplatku a to, že v dovolacom konaní nejde u nej o zrejme bezúspešné bránenie práva. Keďže žalovaná nespĺňa predpoklady pre oslobodenie od súdnych poplatkov, okresný súd správne dospel k záveru, že nie je u nej splnená zákonná podmienka pre ustanovenie zástupcu z radov advokátov v zmysle § 30 O.s.p. Považoval preto rozhodnutie okresného súdu za vecne správne.

Uznesenie odvolacieho súdu napadla žalovaná dovolaním s odôvodnením, že konanie pred odvolacím súdom bolo postihnuté vadou majúcou za následok nesprávne rozhodnutie vo veci a že odvolací súd potvrdením tohto rozhodnutia vec, rovnako ako prvostupňový súd, nesprávne právne posúdil. Uviedla, že prvostupňový súd pri posudzovaní jej pomerov skúmal výlučne situáciu z roku 2008, ktorá bola neaktuálna a pri rozhodovaní nezohľadnil žalovanou

neskôr zaslané materiály. Doplnenie nových rozhodujúcich skutočností, si podľa dovolateľky vyžadovalo vykonať aj doplnenie dokazovania. Neboli preto splnené podmienky na prejednanie odvolania bez nariadenia pojednávania.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) v tomto konaní skúmal, či je procesne prípustné v poradí druhé dovolanie žalovanej smerujúce proti potvrdzujúcemu uzneseniu odvolacieho súdu o nepriznaní oslobodenia od súdnych poplatkov žalovanej v dovolacom konaní a o neustanovení jej zástupcu z radov advokátov pre dovolacie konanie.

V zmysle § 241 ods. 1 O.s.p. musí byť dovolateľ zastúpený advokátom, pokiaľ nemá právnické vzdelanie buď sám, alebo jeho zamestnanec (člen), ktorý za neho koná. Toto ustanovenie zakotvuje osobitnú podmienku dovolacieho konania; ak táto podmienka nie je splnená, dovolací súd nemôže preskúmať dovolaním napadnuté rozhodnutie.

I keď dovolateľka nie je zastúpená advokátom a nemá právnické vzdelanie (§ 241 ods. 1, veta druhá O.s.p.), povaha napadnutého rozhodnutia vylučuje, aby v prípade tohto dovolania bolo možné nedostatok podmienky povinného zastúpenia považovať za dôvod pre zastavenie konania. V situácii, kedy predmetom dovolacieho prieskumu má byť rozhodnutie, ktorým nebolo vyhovené žiadosti účastníčky konania o ustanovenie zástupcu z radov advokátov, by trvanie na podmienke povinného zastúpenia viedlo k popretiu vlastného cieľa, ktorý účastníčka podaním žiadosti sledovala a k popretiu zmyslu dovolacieho konania, v ktorom má byť záver o tom, že žalovaná nemá právo na priznanie oslobodenia od súdnych poplatkov v dovolacom konaní, a tým podmienené právo na ustanovenie zástupcu z radov advokátov pre dovolacie konanie, skúmaný.

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.).

V prejednávanej veci smeruje dovolanie proti uzneseniu. Dovolanie proti uzneseniu je prípustné, ak je ním napadnuté zmeňujúce uznesenie odvolacieho súdu (§ 239 ods. 1 písm. a/ O.s.p.) alebo ak odvolací súd rozhodoval vo veci postúpenia návrhu Súdnemu dvoru Európskych spoločností na zaujatie stanoviska (§ 239 ods. 1 písm. b/ veta prvá O.s.p.). Podľa § 239 ods. 2 O.s.p. je dovolanie prípustné tiež proti uzneseniu odvolacieho súdu,

ktorým bolo potvrdené uznesenie súdu prvého stupňa, ak a/ odvolací súd vyslovil vo svojom potvrdzujúcom uznesení, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, b/ ide o uznesenie o návrhu na zastavenie výkonu rozhodnutia na podklade cudzozemského rozhodnutia, c/ ide o uznesenie o uznaní (neuznaní) cudzieho rozhodnutia alebo o jeho vyhlásení za vykonateľné (nevykonateľné) na území Slovenskej republiky.

Dovolateľka napadla potvrdzujúce uznesenie odvolacieho súdu, ktoré nevykazuje znaky žiadneho z vyššie citovaných uznesení, preto jeho prípustnosť neprichádza do úvahy.

Ak súdne konanie trpí niektorou z väd vymenovaných v ustanovení § 237 O.s.p., možno dovolaním napadnúť aj rozhodnutia vo veciach, v ktorých je inak dovolanie z hľadiska § 239 O.s.p. vylúčené. Vzhľadom na zákonnú povinnosť (§ 242 ods. 1 veta druhá O.s.p.) skúmať vždy, či napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu nebolo vydané v konaní postihnutom niektorou z procesných väd uvedených v § 237 písm. a/ až g/ O.s.p., odvolací súd sa ďalej zaoberal otázkou, či nie je daná prípustnosť dovolania v zmysle tohto zákonného ustanovenia, teda či v danej veci nejde o prípad nedostatku právomoci súdu, spôsobilosti byť účastníkom konania, riadneho zastúpenia procesne nespôsobilého účastníka, o prekážku veci právoplatne rozhodnutej alebo už prv začatého konania, prípad absencie návrhu na začatie konania, hoci bol podľa zákona potrebný, prípad odňatia možnosti účastníkovi pred súdom konať a rozhodovania vylúčeným sudcom, či konania súdom nesprávne obsadeným. Existencia niektorej z vyššie uvedených väd však dovolacím súdom nebola v konaní zistená.

K prípadnej nožnej existencii vady vyplývajúcej z ustanovenia § 237 písm. f/ O.s.p. treba uviesť, že žalovaná bližšie nezdôvodnila, v čom mal spočívať nesprávny postup súdu, v dôsledku ktorého jej bola odňatá možnosť konať pred súdom. Z obsahu spisu nevyplýva, že by sa súdy dopustili porušenia procesných ustanovení majúcich za následok odňatie možnosti žalovanej pred súdom konať. K jej tvrdeniu, že doplnenie nových rozhodujúcich skutočností, si podľa nej vyžadovalo vykonať aj doplnenie dokazovania, odvolací súd uvádza, že posúdenie, či v konkrétnom prípade je nevyhnutné zopakovať alebo doplniť dokazovanie, je vecou úvahy odvolacieho súdu. Navyše, pri skúmaní zákonných predpokladov oslobodenia od súdnych poplatkov nejde o sporové konanie. Odvolaciemu súdu nemožno preto vyčítať prípadný nesprávny postup v tom, že na prejednanie jej odvolania proti uzneseniu, ktorým jej okresný súd nepriznal oslobodenie od poplatkov a nevyhovet jej návrhu na ustanovenie

zástupcu z radov advokátov, nenariadil pojednávanie. Obsah spisu nedáva podklad ani pre záver, že by súdy neustanovili žalovanej zástupcu pre dovolacie konanie z radov advokátov, hoci pre to neboli dané procesné predpoklady. Dovolací súd dospel preto k záveru, že postup súdov nemal za následok znemožnenie realizácie procesných práv žalovanej v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p.

K dovolateľkou uvádzaným dôvodom dovolania podľa § 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p. – tzv. iná vada, ktorá má za následok nesprávne rozhodnutie vo veci a podľa § 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p. – rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení veci, dovolací súd uvádza, že síce sú prípustnými dovolacími dôvodmi, ale prípustnosť dovolania ani jeden z nich nezakladá.

Možno teda uzavrieť, že dovolací súd nezistil skutočnosti, ktoré by opodstatňovali prípustnosť dovolania podľa § 237 O.s.p. a keďže dovolanie nie je prípustné ani podľa § 239 O.s.p., Najvyšší súd Slovenskej republiky mimoriadny opravný prostriedok žalovanej odmietol podľa § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p. v spojení s § 243b ods. 5 O.s.p. bez toho, aby sa zaoberal vecnou správnosťou napadnutého uznesenia odvolacieho súdu.

V dovolacom konaní procesne úspešnému žalobcovi vzniklo právo na náhradu trov dovolacieho konania proti žalovanej, ktorá úspech nemala. Najvyšší súd Slovenskej republiky mu však náhradu trov dovolacieho konania nepriznal, nakoľko mu žiadne trovy nevznikli (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p.).

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3:0.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 15. júna 2011

JUDr. Ladislav G ó r á s z, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia : Bc. Patrícia Špacírová